

Dang-Wa, Rol-pa ve Tsal

Enerjinin Üç Hali

James Low

Ekim 2001 – Eiffel inzivasından

Sarah Allen tarafından yazıya döküldü

Barbara Terris tarafından düzenlenildi

James Low tarafından revize edildi

Dzogchen enerjinin üç halinden bahseder, dang-wa, rol-pa ve tsal. Farklı metinler bu fonksiyonları biraz farklı biçimlerde tanımlarlar. Burada onları CR Lama tarafından anlatıldığı şekilde açıklayacağım.

Dang-wa zihnin olanın olmasına izin verme kapasitesidir. Bunun için kullanılan geleneksel örnek kristal küredir. Bir kristal küre önüne ne konulursa onun rengini alır, o herhangi bir içsel içeriğe sahip olmaksızın açıktır ve böylece beliren herşeye misafirperverlik eder. Bu dharmakaya'nın, daima açık doğamızın niteliği, enerjetik tadıdır. Kendine ait bir içeriği olmayan dharmakaya her duruma entegre olmaya tamamen açıktır. O sınırlar, içeri ya da dışarı, ayırım ya da seçimlilikten yoksundur ve de koruyacak ya da kazanacak hiçbir şeyi yoktur. Kristal kürenin tüm renklerin kendisine nüfuz etmesine izin verdiği gibi dharmakaya doğamız da alanını tüm belirimlere korku ya da zarar görme riskinden yoksunca sunar.

Kristal kürede beliren çeşitli renkler, kristal kürenin kendisine zarar vermez ya da onu daha iyi bir hale getirmez. Buna benzer olarak zihninde beliren kötü bir düşünce de zihninin gerçek doğasına zarar vermez. O benlik algına zarar verebilir ancak benlik algında zihninde beliren bir diğer düşünce deseninden ibarettir. Bu şu anlama gelir ki tezahür eden görünüşler tezahür eden diğer görünüşleri etkileyebilir ancak açık farkındalığın uzayına hiçbir tesirde bulunamaz. Dharmakaya'nın incinebilecek

ya da tesir edilebilecek hiçbir şeyi yoktur. O herşeyi sonsuz eliaçıklığıyla alır ve verir. Bu vajra niteliği, aydınlanmanın dokunulmaz doğasıdır. Onu hiçbir şey yok edemez ve dolayısıyla o kendini korumak zorunda değildir. Bu açılmak için harika bir niteliktir. Sonsuzca açık olarak sonsuzca mevcut olduğumuzu fark edebiliriz. Gerçek doğamızı hiçbir şey incitemez ve tüketemez.

Meditasyona oturduğunda ve neler olduğunu yargılamaya başladığında zihninin sakin olmadığını veya çok sayıda düşünceye sahip olduğunu görerek kaygılanabilirsin. Bu olduğunda basitçe kristal küre örneğini hatırla ve rahatla. Olan hiçbir şey gerçek doğana zarar veremez. Meditasyonunu iyileştirmek zorunda değilsin; onu daha iyi, daha keskin ya da daha temiz hale getirmene gerek yok. Böyle bir gayret zihninin içeriğini “iyileştirebilir” ancak zihnin kendisini etkilemez. Dolayısıyla sadece zihninin olduğu gibi olmasına izin ver ve her ne olursa olsun onunla birlikte açık mevcudiyette kal. Bu yolla kendini dharmakaya olarak bulacaksın. Longchenpa, Jigme Lingpa, Dudjom Rinpoche... Tüm büyük lamalar bu konuda tamamen aynı şeyi söylerler.

Enerjinin ikinci haline ise **rol-pa** denilir. Bu sambhogakaya ile ilişkili bir nitelik olan serimlenme, sergilemeyi ve ışıltılı tezahürün tadını çıkarmanın aydınlanmış yönünü işaret eder. Bu hal için kullanılan metafor ayna ve onun yansımalarıdır. Ayna boştur ancak önüne konulanı gösterme kapasitesine sahiptir – bu aynanın potansiyelidir. Tıpkı boş aynanın içerisinde beliren ve görünen bir yansıma, boş gökyüzünde beliren bir güneş gibi zihnin ışması olanı ifşa eder. Bu zihnimizin kendimiz olarak ele aldığımız deneyim dahil olmak üzere zengin çeşitlilikte deneyimleri ifşa etme potansiyelidir.

Bu tezahür oluş oyuncu ve daima devinim halindedir. **Rol-pa** kelimesi oyun ve dansı işaret edip akıcılık ve değişim manasını uyandırır. Ayna hem hareketsizlik hem de hareket halindedir. Belirip kaybolan görünüşlerle aynanın yüzeyi durmaksızın hareket halinde görünürken aynanın kendisi tamamen hareketsizdir. Dolayısıyla ayna hem sabit hem de dinamiktir. **Rol-pa** formların belirme, değişme ve kaybolup gitme akışını, bireysel irade ve niyet tarafından üretilmemiş doğal dinamizmi ifade eder.

Örneğin bir tantrik sadhana uyguluyorsan ve kendini Padmasambhava olarak imgeliyorsan bu inisiyasyonda alınan yeminlerden beliren form, **damtsigpa**dır. Doğal form, **yeshopa** onunla birleştiğinde bu **rol-pa**'nın bir niteliğidir. Çünkü doğal olarak boş olan zihin şimdi potansiyeli içerisinden seni bu formda ifşa etmektedir. Uygulama yoluyla şunu anlarsın ki Padmasambhava olduğunda ve uygulamanın ardından James

olduğunda bunlardan her ikisi de boşluktan belirmektedir. Dolayısıyla sıradan varlığımız da **rol-pa** – doğal sergilenişin bir niteliğidir. Bu niteliğe açılarak sıradan varoluşun şimdi akış halindeki dinamik serimleniş olarak kendisini göstermektedir. Böylece uygulamanın sonunda döndüğün yer sabit bir benlik algısı yerine sıradan varoluşunun boş doğanın serimlenişinin bir diğer tezahürü olarak ifşa oluşudur. Bu tezahür eden oluşunun gerçekte nasıl olduğudur. Daima devinim halinde ve daima değişiyor. Bu devinim ve enerji kendisini sambhogakaya olarak ifşa eden dharmakaya'nın serimleniş niteliğidir.

Enerjinin üçüncü niteliği ya da haline ise **tsal** denilir. **Tsal** titreşim, dalga ve etki ile ilgilidir. Bunu tarif etmek için kullanılan metafor içerisinde çatlaklar bulunan doğal kristaldir. Güneş böyle bir kristalin üzerine parladığında ışığın bu çatlaklar ile kırılmasıyla beliren küçük gökkuşakları görürsün. Aynı şekilde beyaz ışık olarak gizli olan yaratıcılık ve potansiyel nirmanakaya seviyesinde an ve an var olan koşullara uygun olarak etkileşime dayalı spesifik biçimler ile kendisini gösterir.

Her kristalin farklı çatlaklara sahip olduğu ve belirli bir kristalden parlayan özgün kırılmış ışık biçiminin bu belirli kristalin içerisindeki belirli çatlaklara bağlı olduğu gibi, her birimiz de kendi özgün koşullarımıza sahibizdir. Yaşadığımız hayatların kendi özgün koşulları vardır ve bizler de böylece 'kendimiz' oluruz. Olayın 'ışığı' üzerimize düşer ve desenlenmemiz tarafından kırılarak geri yansır, bu bizim 'yanıtımızdır.' Bu 'bizim', 'kendi' hayatlarımızdaki 'kendi' enerjimize sahip oluşumuzun niteliğidir; yediğimiz yemeğin çeşidi ve miktarı, giydiğimiz kıyafetlerin biçimi, dahil olduğumuz sohbetlerin konusu vb. Bu belirli kimliği kendi niteliklerimiz gibi ele alsak da o etkileşimsel olarak tezahür etmektedir ve elle tutulabilecek hiçbir bireysel öze sahip değildir.

Her an, her hareket benzersiz ve spesifik olup bununla birlikte dharmakayanın temeldeki niteliğinin enerjetik tezahürüdür. Dolayısıyla bu noktada "Şu anda nasıl olduğum geçmişte nasıl olduğumun sonucudur" demek yerine hayatlarımızın özelliklerinin bir takım negatif olaylar zincirinin sonucu olmaktan ziyade şimdinin kalbinde, doğrudan olarak kaynak olan boşluktan ışıdığını görürüz. Böylece , **tsal** tam olarak dünyanın içinde oluşumuzda sahip olduğumuz niteliktir. Ancak cehalet/görmezden gelme ve bağımlılığın spiral enerjisi uzayı doldurduğunda **tsal** gölgelenir.

Enerjinin deneyimleri medyana getiren bu halleri boşluktan ayrılamazlar. Ancak boşluğun görmezden gelinmesine bağlı olarak bizler sadece etkileşim ve harekete

odaklanıp bu entegrasyon ile kalamaz ve olayların akışı tarafından oradan oraya sürükleniriz.

Ne olduğunun farkında olabilmek için enerjinin bu üç halinin her biri meditasyonda oldukça önemlidir. Oluşun daima mevcut açıklığına gevşeyerek başla, bu içerisinde bu odanın, etrafındaki insanların ve kendinin belirlediği dev bir kristal kürenin ortasında olmaya benzer. Hiçbir eforda bulunmana gerek olmaksızın belirimler önünde belirlemekte ancak hepsi de herhangi bir gerçek varoluştan, kendi içerisinde var olan bir belirleyici özden yoksun.

Zihin boşluğun arenasıdır. O herşeyi kabul eder ancak herhangi bir kendilik içermediğinden kabul ettiği hiçbir görünüş onun açıklığını lekeleyemez. Korku ve endişenin, özellikle de yok oluş korkusunun kaynağı bunu görmezden gelmek/cehalettir.

Ancak meditasyon yoluyla gerçek bir benliğimizin olmadığını görebiliriz. Olan sonsuz boşluktur. Zihin açık, boş, temiz ve ışıltılıdır. Ondaki herşey belirebilir; bu **dang-wa**'nın cömertliğidir. Onunla entegre olarak görünüşler gelip geçerken sadece rahatla ve mevcut kal.

Rol-pa'nın potansiyeli hareket ve **dang-wa**'nın misafirperverliği de boşlukta kendisini gösterir. **Tsal**'ın ifşa oluşu tekrar edilmesi mümkün olmayan her bir anın özgünlüğündedir.

Eline aldığın bir kristali ışığın etrafında çevirirdiğinde onun dönüşü esnasında farklı renkler yansıtacağını göreceksin, tezahür oluş içerisinde aynı şekilde bizler de kolayca etkilenir ve tepki veririz. **Tsal** kendisini gösteren vaziyete doğrudan olarak yönelen en uygun yanıtıdır. O taze ve boştur ve dolayısıyla hiçbir iz bırakmaz.

Katılımcı: Eylemlerimizin sorumlusu muyuz? Yoksa onlar kendiliğinden mi oluyor? Farkındalık halindeyken herhangi bir karar verebilme imkanı var mı yoksa karar verecek bir 'ben' yok mu?

James: On iki yaşındayken ailemle köye gittiğim bir günü hatırlıyorum. Orada büyük bir tepenin zirvesine çıkmış ve aşağıya doğru koşmaya başlamıştım. Kısa bir süre

sonra artık duramayacak kadar hızlandığımı fark ettim. Başlangıçta oldukça düz olan zemin ilerledikçe fazlasıyla zorlayıcı bir hal almıştı ancak yine de ayaklarım bir şekilde doğru yeri buluyordu. Bu, tüm bunlardan sorumlu olmadığımı ilk fark edişimdi ve bu durumda hayatta kalabilmenin tek yolu güvenmekti. İkiliksizliğin (non-duality) enerjisinin doğrudan dolaysızlığına güvenmek.

Bu kontrol edici bir aracı olmaksızın kendisini gösteren doğrudan eylemin, yani **Tsal** aspektinin bir örneğidir. Işık kristalin üzerine parladığında yansıma geliyor, tepeden aşağıya koşan beden, tepe ile birlikte beliriyor; kaya ve adımın dikişsiz belirimi. Hareket planlanmıyor; kristalin içerisinde bir makine yok. Güneş çatlağa vuruyor ve ışık yansıyor. Bu çok hızlı, bu duruma uygulanan bir değil durumun içerisinde kendisini gösteren bir eylem.

Dolaysızlığın uygun yanıtı eforsuzca açığa çıkarmakta oluşuna daha fazla güvendikçe düşünme zorunluluğumuz da o ölçüde azalacaktır. Rahat açıklığa güvendikçe ihtiyacımız olanı daha kolay bulabildiğimizi göreceğiz. Çoğumuz zamanımızın büyük bir bölümünü endişeli düşüncelerle harcıyoruz. Ancak düşünmek dediğimiz şey aslında gerçekten düşünmek değil, eski düşünce kalıplarını bilincimizde döndürüp durmaktır. Düşünceler düşman değildir; ama bizler kötü bir şekilde uygulanan düşünceler, savurgan ve korumacı düşünüş ile kendimizi alıklaştırırız.

Sıradan düzeyde, okuduğun bir hikayenin içerisine daldığında **dang-wa**'nın tadını alabilirsin. Bu durumda sanki sen kitabın içinde ve kitap da senin içinde gibidir. Bu durumda boşluğa tamamen açılıp kitap tarafından doldurulmuşundur. Ancak bir süre sonra kitabın içerisinden çıkar ve bir başka şey yapmaya başlarsın. Kitap çok heyecanlı da olsa bu olur ve ardından kitaba dönüp onun içerisine tekrar dalman da mümkündür. Bu bir film izlerken ya da bir tiyatro oyunundayken de olur. An ve an biz bir durumun, durum da bizlerin içerisine girer ve sonra tazelikte yepyeni birşey olur. Ancak eğer açıklıkla yaşamıyorsak deneyimlerin izlerini geçmişten geleceğe taşır, yargılamaya girer ve hoşlandığının daha fazlası ile hoşlanmadığının daha azını arayan bireysel bir aracılık algısına düşeriz.

Katılımcı: Bunun andan dağılma, savrulma (distraction) ile ilişkisi nedir?

James: Dağılıp savrulabilir, misafirperver yarısaydamlığımızın dolaysız mevcudiyetinden, sonsuz potansiyelimizden ve çok çeşitli katılımımızdan alıkoyulabiliriz. Zihinsel meşguliyet farkındalığın rahat açıklığının üzerine örter ve düşünce düşüncenin peşinden koşarken enerjinin üç hali mevcudiyetini

sürdürmelerine rağmen bizden saklı kalır. Enerjinin üç hali taze, çıplak kaynak ile bağlantılıdır ve kendimizi bu temele açtığımızda bu üç hal kendisini engelsizce gösterir.

Dang-wa'nın açıklığı yargılamaz ve ayırım gözetmez; o olan herşeyi kabul eder.

Rol-pa'nın potansiyelinin zenginliğinin gösterimini alışkanlıksal ya da niyete dayalı değil koşullara göre sergiler.

Tsal'ın keskin yerli yerindeliği ve etkisi taze, doğrudan ve birlikte belirime tabi yani eylemi gerçekleştiren ve eylem ikiliğinden yoksundur.

Türkçe Çeviri : 21.03.2021 – Mustafa Mert Çelebi